

PÁLYAORIENTÁCIÓS MÓDSZERTANI SEGÉDLET

TARTALOMJEGYZÉK

1. Az oktatási rendszerben az elmúlt években bekövetkezett változások hatása a pályaválasztás előtt álló fiatalokra	4
2. Oktatási rendszerben (középfokú és felsőfokú) bekövetkezett változások jogszabályi háttere 2013-tól napjainkig (teljesség igénye nélkül)	5
3. Pályaválasztási tanácsadás szerepe, jelentősége napjainkban – kitérve az iskolában folyó pályaaorientációs tevékenységekre	5
Pályaaorientáció színterei	7
Pályaaorientáció eszközei	7
1. Önismeret	7
2. Szakmák – Széleskörű ismeretek a választható szakmákról	8
3. Munkaerőpiaci környezet	8
4. Képzési lehetőségek – A képzési lehetőségekre vonatkozó ismeretek (felsőoktatási intézmények, OKJ képzések)	8
4. Segítségnyújtás a pedagógusoknak, tematikus terv kidolgozása és beépítése az iskolai pályaaorientációs feladatok közé	9
Pályaaorientációs tematikus terv felépítése az általános iskola felső tagozatában	10
5. évfolyam – Tanulás támogatása	10
6. évfolyam – Játék a szakmákkal (szakmák, foglalkozások megismerése játékosan)	11
7. évfolyam – Ki vagyok én?	12
8. évfolyam – Merre tovább? (konkrétan a pályaválasztás kerül előtérbe)	14
Irodalomjegyzék	17

„Keresem minden gyerek sajátos titkát, és azt kérdezem, hogyan segíthetek abban, hogy önmaga lehessen.” (Janus Korczak)

1. AZ OKTATÁSI RENDSZERBEN AZ ELMÚLT ÉVEKBEN BEKÖVETKEZETT VÁLTOZÁSOK HATÁSA A PÁLYAVÁLASZTÁS ELŐTT ÁLLÓ FIATALOKRA

Az elmúlt években – az elsősorban a középfokú oktatásban bekövetkezett változások – milyen mértékű problémákat, sok esetben döntésképtelenséget eredményeztek a pályaválasztás előtt álló fiatalok és családjuk életében?

A gyermekek életútjának az első, egyik legfontosabb állomása az iskolaválasztás. Csakhogy 14 évesen felelős döntés meghozatalára megfelelő támogatás hiányában nem képesek. Egy rossz döntés, és annak következményei mély sebeket ejthetnek a serdülőkorú fiatalok épülő identitásán, különösen igaz ez az SNI tanulók esetében.

A személyiségformálás, az énkép reális visszatükrözése, a gyakorlatiasság fejlesztése fontos feladata a pedagógusoknak, de erre kevés a tantervben meghatározott időkeret. Pályaaorientációs tanácsadóként lehetőségem van a strukturált csoportfoglalkozások megvalósítására, informatikai eszközök alkalmazására, szükség esetén egyéni beszélgetésekre, tanácsadásra, a pályaválasztási érettség kialakítására.

Mint pályaválasztási tanácsadó igyekszem olyan támogatást, tanácsot adni a kollégáknak, szülőknek és diákoknak egyaránt, ami megalapozott és jó döntést készít elő, és a képességüket, érdeklődésüket figyelembe véve a megfelelő pályára irányíthatja őket. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében még nehezebb ez a döntés. Itt mondhatnánk, hogy számukra csak szakiskolai továbbtanulás lehetséges, de a gyakorlat azt mutatja, hogy kiválóan helyt tudnak állni más középiskolákban is. Ehhez azonban szükséges a megfelelő módszerek alkalmazása, gyógypedagógusok jelenléte az iskolában és befogadó készségre is szükség van. A sajátos nevelési igényű tanulók többsége elvégzi az általános iskolát, felvételt nyer a szakközépiskolába (rég neve szakiskola), ritkább esetben a szakgimnáziumi (rég neve szakközépiskola) képzésbe, ugyanakkor nagymértékű a lemorzsolódás, a korai iskolaelhagyás veszélye.

A pályaaorientációnak a szülőkkel való foglalkozás egyik fontos eleme. A szocializáció elsősorban a családban történik, meghatározó a gyermek számára a minta, amit otthon tapasztal meg. A közös együtt gondolkodással elkerülhető lenne a lemorzsolódás, az iskolaváltoztatás, a sok kudarcélmény, ami negatívan befolyásolja a tanulók teljesítőképességét.

A pályaaorientáció – éppúgy, mint a nevelés – egyfajta értékközvetítő és értékteremtő folyamatként is felfogható, melynek segítségével csökkenthető a negatív tendencia.

2. OKTATÁSI RENDSZERBEN (KÖZÉPFOKÚ ÉS FELSŐFOKÚ) BEKÖVETKEZETT VÁLTOZÁSOK JOGSZABÁLYI HÁTTERE 2013-TÓL NAPJAINKIG (TELJESSÉG IGÉNYE NÉLKÜL)

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- A Kormány 297/2015. (X. 13.) Korm. rendelete a szakmaszerkezeti döntésről
- Magyar Képesítési Keretrendszer elfogadása 139/2015. (VI. 9.) Korm. rendelete)
- 120/2015 Korm. rendelet (Fenntartóváltás)
- 13/2015 Korm. Rendelet – szakmaszerkezeti döntés és a tanulmányi ösztöndíjra jogosító szakképesítésről
- 2015 évi LXVI. törvény módosította a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. És a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. Törvényt és azokkal összefüggő törvényeket
- 328/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet a szakiskolai tanulmányi ösztöndíjról
- 319/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatalról
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- Duális képzések

3. PÁLYAVÁLASZTÁSI TANÁCSADÁS SZEREPE, JELENTŐSÉGE NAPJAINKBAN – KITÉRVE AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ PÁLYAORIENTÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEKRE

A hatályos jogszabály [110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet] előírja, hogy az iskolának – az életkori igényeknek megfelelően átfogó képet kell nyújtania a tanulók számára a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, feladatokat kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, kiválaszthatják a hozzájuk illő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy megtegyék az ehhez szükséges lépéseket. Látható, hogy ez a tevékenység nem csupán egyszerű, frontális információátadásból áll: a viszonylag kevés standard lexikális ismeret mellett leginkább a diákok készségeinek, kompetenciáinak fejlesztését kívánja meg.

Egyéni életutunk során fejlődünk azzá, amivé leszünk. Velünk született adottságaink sohasem egyetlen pálya vagy hivatás elsajátítására tesznek képessé. Egy egészséges, átlagos képességekkel születő gyermek többféle munkakörben és legalább tucatnyi rokon szakmában tud teljes értékű, jó szakemberré válni. Tudomásul kell venni, hogy a pályaválasztás nem egyszeri döntési tett: egy folyamatról van szó, ahol egy egyéni pályafejlődésnek lehetünk tanúi.

Két momentum nagyon fontos: a tájékoztatás és a tanácsadás, melyek elősegítik ezeknek az információknak az elérését, felhasználását és beépítését az egyén döntéseibe.

A mai munkaerőpiac rendkívül változékony, egy-egy évtized alatt foglalkozások tűnnek el, vagy alakulnak át tartalmukban, miközben új szakmák, munkakörök keletkeznek. Az a korábbi lehetőség, amikor az iskolában, fiatal korban szakmát lehetett választani, és annak gyakorlásával nyugdíjba vonulásig meg is lehetett élni, mára lényegében megszűnt. **A modern közoktatás fő feladatává ezért – az aktív állampolgárrá válás támogatása mellett – a munkavállalói rugalmasság, a nem tervezhető élettörténetek elviselésére és kezelésére képes ember szerepének kialakítása vált.**

„Dinamikusan változó világunkban az életpálya alakításához szükséges feltételek is folyamatosan változnak. A társadalomba való beilleszkedés záloga a változásokhoz való alkalmazkodás képessége. E folyamat sikeres kivitelezéséhez nagyfokú önismeretre és kellő mennyiségű információra van szükség, aminek önálló biztosítása nehézséget okozhat az egyén számára. Szükséges egy olyan humán szolgáltatási rendszer kialakítása és működtetése, amely az élethosszig tartó tanulás koncepciója, és a változásra való képesség elvárása mentén támogatja az egyént az életpályáján való boldogulásban” (Borbély, 2007/2,14. o).

A sikeres és egyénre szabott döntéshez ma már olyan sok dolgot és tényezőt kell ismerni, amit a fiatal közvetlen környezete nem ismerhet: különböző társadalmi folyamatok ismerete, prognózisok stb. Megjelenik annak a szüksége, hogy a **pályaválasztást professzionálisan segítse valaki**, nem csak információval, de alapvető készségek fejlesztésével, gyakoroltatásával is. Ugyanis nem mindegy sem a szülőnek, sem a fiatalnak, sem a társadalomnak, hogy mennyire sikeres a fiatal pályaválasztása. Egy rossz pályaválasztás miatt az aktív munkába állás életkora kitolódhat, és még nem beszéltünk a rossz döntés lelki és életvezetési vetületeiről. Életkortól és élethelyzettől függően számos kihívás adódhat az egyén életében, melyek kezelése akkor lehetséges, ha a kapcsolódó humán szolgáltatási forma középpontjában az **ember** áll. A tanácsadás a tanácskérőt tovább kívánja segíteni saját életútjának építésében. A tanácsadási folyamat tehát nem egy-két kérdőív/teszt kitöltése, hanem reális önismeret, érdeklődés és képességek feltárása, majd ezek szintetizálásán alapuló, **egyéni szabott együtt gondolkodás a tanácskérővel, szülővel**, pedagógussal. (Szilágyi 2004)

Jelenleg az iskolákban folyó pályaaorientációs munka óriási jelentőségűvé vált.

Pályaorientáció színterei:

- *Pályaorientációs órák:* az órarendbe beépített, tudatos pályaválasztási tanácsadás, mely során megismerik a választható szakmákat.
- *Osztályfőnöki órák:* az osztályfőnöki órákon lehetőség van kötetlen beszélgetések, csoport foglalkozások szervezésére, ahol előtérbe kerülhetnek a tanulók elképzelései.
- *Szülői értekezletek:* a szülői értekezletek során lehetőség van a családi háttér, a szülők elképzelésének megismerésére, és a szülőkkel való együttműködés kiépítésére.
- *Nyílt napok a középiskolákban:* a különböző iskolák és az ott elsajátítható szakmák megismerése megkönnyíti a gyermek számára az iskolaválasztást.
- *Üzem és gyárlátogatások:* a látogatások alkalmával betekintést nyerhetnek a szakmákba és a munkavégzési folyamatokba. (Szilágyi, 2004)

Pályaorientáció eszközei:

- Személyes beszélgetések, tanácsadás
- Csoportfoglalkozások: önismereti tréningek, kommunikáció fejlesztés és konfliktus kezelési technikák elsajátítása
- Információs szolgáltatás: a szakmákról való hiteles információk átadása
- Pszichológiai segítségadás: kellő motiváció, biztatás
- Érdeklődés és képességvizsgálatok, önismereti tesztek alkalmazása (Szilágyi, 2004)
- Család
- Pályaorientációt befolyásoló tényezők
- Kortárscsoportok
- Élmények, elsődleges benyomás-szakmai identitás

A DÖNTÉST BEFOLYÁSOLÓ NÉGY TÉNYEZŐ A KÖVETKEZŐ:

1. Önismeret

Reális kép önmagunkról. Ez azt jelenti, hogy különösen azoknak a tulajdonságoknak és képességeknek a feltérképezése fontos, melyek a későbbi pálya betöltéséhez szükségesek. A pályaválasztás meghatározott időpontra korlátozott egyszeri esemény, amit egy tudatos döntési folyamat előz meg. Fontos, hogy a tanuló/pályaválasztó ismerje önmaga adottságait, képességeit, érdeklődési körét, erőforrásait, korlátait és azok okát, a választott szakma követelményeit (Szilágyi, 2004).

A serdülés időszaka (kb. 13-18 év) tulajdonképpen egybeesik a pályaorientáció időszakával, a szerepek próbálgatásával. A serdülőkor első szakaszában az érdeklődés figyelmen kívül hagyja a képességeket, a periódus végére az érdeklődés és a képesség összekapcsolódik, és a pályák világa felé irányuló érdeklődés célzottabbá válik. Kialakulnak az erkölcsi alapelvek, a kötelességtudat. (Szilágyi, 2004)

Ebben az időszakban van nagy szerepe a pályaorientációval foglalkozó szakembereknek, a tanulót nevelő pedagógusoknak és a szülőknek.

2. Szakmák – Széleskörű ismeretek a választható szakmákról

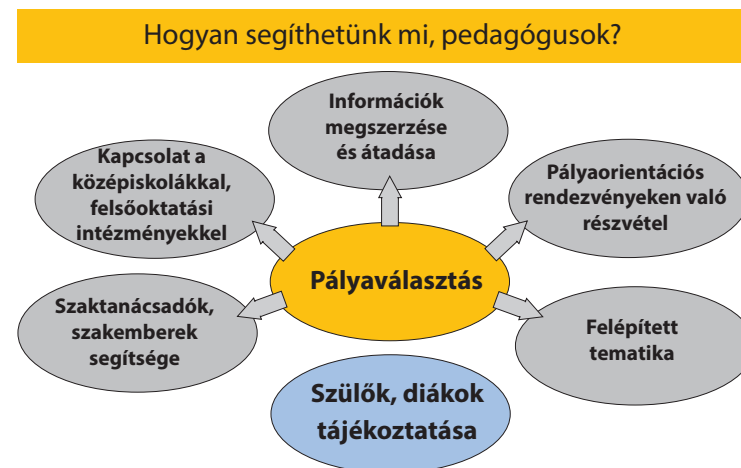
Fontos, hogy minél több információt gyűjtsünk össze a szakmákról, a választott szakma képzési lehetőségeiről, tovább lépései lehetőségeiről, és a munka világában való elhelyezkedéséről. Ezekben számos honlapok segítenek, amiket a tanácsadás során mindig megbeszélünk, és megmutatjuk.

3. Munkaerőpiaci környezet

A munkaerőpiac a munkaerő adásvételével kapcsolatos közgazdasági értelemben vett piac. A munkaerőpiaci környezet ismerete. (Nyilván érdemes figyelembe venni például azt, hogy milyen szintű a túlképzés, milyenek az elhelyezkedési lehetőségek az adott területen.)

4. Képzési lehetőségek – A képzési lehetőségekre vonatkozó ismeretek. (felsőoktatási intézmények, OKJ képzések)

Itt elsősorban a szakmaszerkezeti döntésben meghatározott képzésekről, szakmákról kell említést tenni, valamint a tovább lépési lehetőségeket kell megmutatni a diákoknak. Legyen ez felsőoktatási képzés, érettségire épülő, vagy általános iskolai tanulmányokat befejező alapképzés.

Az ábra jól mutatja, hogy a pályaválasztás egy komplex feladat, amely fontos kapcsolati hálóval és naprakész információkkal kell, hogy rendelkezzen. Szükséges egy kidolgozott és jól felépített tematika, amely során a diákokat és szülőket is fel tudja készíteni a döntésre, amely sok esetben a felnőttkori életpálya első lépése is. S természetesen itt megjelenik a szaktanácsadók és szakemberek segítségével is.

4. SEGÍTSÉGNYÚJTÁS A PEDAGÓGUSOKNAK, TEMATIKUS TERV KIDOLGOZÁSA ÉS BEÉPÍTÉSE AZ ISKOLAI PÁLYAORIENTÁCIÓS FELADATOK KÖZÉ

Kecskemét és környéki általános- és középiskolákban járva és hallva összegyűjtöttük azokat a legfontosabb és prioritást élvező problémákat, amelyekkel nap mint nap szembesülnek a kollégák, tanulók és a szülők. Ezeket a nehézségeket rendszerezve és összegezve arra megállapításra jutottunk, hogy a felső tagozatos diákok 8. osztályra **sem mindig jutnak el** a majdani életpályájukat **megalapozó sikeres döntésig**. Sokszor reális önismeret hiányában szülői unszólásra olyan szakmát/iskolát választanak, amely nem az érdeklődésüknek/képességüknek felel meg, így **kudarcként élik meg** középiskolai éveiket: ezáltal a tanult szakmájukban sem fognak elhelyezkedni, amelyből nagyfokú iskolai lemorzsolódás következik (het). Fontos az, hogy **mindenki megtalálja azt a szakmát, életpályát, amiben hivatásaként kiteljesedhet**, és ezáltal boldog és elégedett ember legyen. Az elmúlt években a közép- és felsőfokú **oktatási rendszerben annyi változás** következett be, hogy sem a munkatársak, sem a szülők, így a diákok sem tudták követni. Mindezen okok miatt éreztük azt, hogy **szükség van a pályaaorientációs folyamat mielőbbi** elkezdésére.

Célunk az volt, hogy az általunk **kidolgozott tematikát** követve tudatosabb választáshoz segítsük az 5-8. osztályos tanulókat. Szerettük volna azt, hogy a pályaválasztás területén valami újat vigyünk az iskolák, osztályok, kollégák életébe. Infokommunikációs eszközök, drámajátékok, szituációs játékok, csoportos foglalkozásokon át **több módszert alkalmazva** és aspektusból építettük fel a témákat, ötvözve a *Szakmák éjszakája* programmal, üzemlátogatásokkal, szakmabemutatókkal. A foglalkozások végén **szintetizáló játék** (keresztrejtvény, totó) segítségével mérjük a beépült tudást, attitűdöt, majd elégedettségi kérdőívet kiküldve a pedagógusoknak, kérjük, hogy értékeljék a foglalkozásokat, tartalmi és szervezeti szempontból egyaránt.

A tematikus terv felépítése a következő:

- 5. évfolyam: A tanulás tanítása – a tanulás mindenek alapja
- 6. évfolyam: Játékosan a szakmákról – szakmák ismerete, bemutatása
- 7. évfolyam: Ki vagyok Én? Önismeret – képességek – célok – motivációk
- 8. évfolyam: Merre tovább? – A döntés a kezében van! – értékek – célok – megvalósítás

Pályaaorientációs tematikus terv felépítése az általános iskola felső tagozatában

5. évfolyam – Tanulás támogatása

- Jó tanulási szokások megismerése, a rosszak hatékonyra cserélése
- Tanulási feltételek (külső és belső feltételek megteremtése)
- Helyes tanulás szokások megismerése
- Tanulási sorrend – időterv készítése
- Tanulási szokások (kérdőív)
- Tanulási technikák

Példák:

- Címértelmezés
- Szöveghez tartozó ábrák, képek értelmezése
- Témával kapcsolatos eddigi ismereteink
- A szöveg figyelmes elolvasása
- Ismeretlen szavak értelmezése
- Kulcsszavak, tételmondatok kiemelése
- Vázlatírás
- tanulási motivációk (kérdőív)

A fejlesztendő attitűd, készségek, képességek:

- Figyelem, előbeszéd, memória fejlesztése, önismeret, szókincs. A szövegértési készség, a szóbeli kifejezőkészség, az írásbeli kifejezőkészség, a szövegalkotási készség fejlesztése, valamint az önálló véleményalkotás készségének fejlesztése és a gondolkodási képességek fejlesztése, a nyelvhasználati készség, a problémamegoldó gondolkodás, a kommunikációs készség fejlesztése.

Néhány példa az órákon alkalmazott játékokból:

- **Koppantós játék:** auditív figyelem

Koppints, ha hallod a szót: TANULNI!

pl: tanulás, tanít, tan, tangazdaság, tankcsapda, tank, TANULNI, takarít, tanítás, TANULNI, TANULNI, tanmese, tank, TANULNI, TANULNI tanoda, tanszoba, tanuló, tankerület, TANULNI, tanóra.

- **Koktélparti** – A játék kiválóan alkalmas a kommunikációs készség, az önálló mondatalkotás fejlesztésére.
 - A tanulók feladata, hogy egy lapra három kérdést írjanak fel a tanulási szokásokkal kapcsolatban. Ezután a tanulók öt percet kapnak, ez idő alatt minél több társukkal kezdeményezzenek beszélgetést. A beszélgetés végén minden esetben búcsút kell venni egymástól. A tanulók adhatnak egymásnak „dedikálást” is a lapjukra, ezzel igazolva, hány emberrel beszélgettek. A játék végén versengve mesélik a gyerekek, hány emberrel beszélgettek.
 - A feladat során a félénkebb tanulók is bekapcsolódnak a közös munkába, a kötetlen beszélgetés felszabadultabbá teszi őket.
- Verbális emlékezet: Holnap, ha elmegyek hozzád egyre bővülő szósorok
- Memória – Közmondások a tanulásról
- Mi változott? (tárgyak, társ)
- Asszociációs kör – tanulás – mi jut eszedbe róla?
- Háromperces időméréses próba
- Tanulási stílus kérdőív felvétele - értékelése
- Tanulási motiváció-kérdőív felvétele és értékelése

6. évfolyam – *Játék a szakmákkal (szakmák, foglalkozások megismerése játékosan)*

- Szakma fogalma
- Régi és új szakmák
- Szakmákhoz kötődő tulajdonságok – Kiből lesz jó asztalos? Milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie egy jó asztalosnak?
- Eszközök – feladatok – munkahely – kapcsolódás a szakmák tekintetében
- Szakmák és szakmacsoportok megismerése

6. évfolyam – *játék a szakmákkal – Néhány játék, amelyet az órákon alkalmazunk:*

- Hol a helyed?
- Asszociációs kör (szakma pl. asztalos – mi jut eszedbe róla)
- Abc szakmakereső

- Tulajdonságkereső – Szakmákhoz 10 tulajdonság van felsorolva és csak ötöt lehet bejelölni. Melyek azok a képességek, ami az adott szakmához nélkülözhetetlen?
- Beöltözés-szakmák – Mi változott? (beöltöztetünk két diákot egy-egy szakmára vonatkozóan és egy pillanat erejéig megnézik a társak, majd változtatunk rajta és meg kell mondani, hogy mi változott és szerintük melyik szakmára jellemzőek)
- Eszközkeresés az asztalon (több eszköz található az asztalon pl.: csavarkulcs, fésű stb.) és meg kell mondani, hogy ezen eszközöket kik használják és mely szakmákhoz köthetők)
- Puzzle-közmondásokkal (szakmákkal kapcsolatos közmondások vannak szétvágvá és ezeket kell összerakni a csoportoknak – időre)
- Csoportalakító: keresd a párod! szakma – eszköz – hely – feladat
- Mit tudsz a foglalkozásokról? - feladatlap
- Szerepjátékok: Milyen a jó pincér? Milyen a rossz pincér?
- Eszközfelismerés (A tanári asztalra egyes foglalkozások eszközeit helyezük el, majd letakarjuk. A csoport egyik tagja húz egy eszközt, majd a csoporttal közösen felismerik és megbeszélik, hogy mely foglalkozások használhatják.)
 - Ezután kapnak egy táblázatot, ahol fel kell sorolni minimum három szakmát (eszközzel kapcsolatban) és meg kell nevezni az egyes szakmák tevékenységeit (mivel foglalkoznak, milyen egyéb eszközöket használnak, és mely anyagokkal dolgoznak).

Betű	Szakmák	Tevékenységek	Eszközök	Anyagok

7. évfolyam – *Ki vagyok én?*

- ÖNISMERET – bemutatkozás
- Érdeklődés
- Képességek – készségek
- Tulajdonságok – szakmák

- Én képességeim – szakmákhoz szükséges képességek
- Célok – motivációk

Néhány jó gyakorlat:

- Önmagad bemutatása
- Kezdd így – Nevem, adataim, ezt szeretem, ezt nem szeretem, terveim, céljaim, elképzeléseim (egyéni feladat)
- Azt kedvelem, azt becsülöm benned... Folytasd a mondatot, az általad kiválasztott társról! (páros gyakorlat)
- Johari-ablak, mint az önismeret egyik segédeszköze

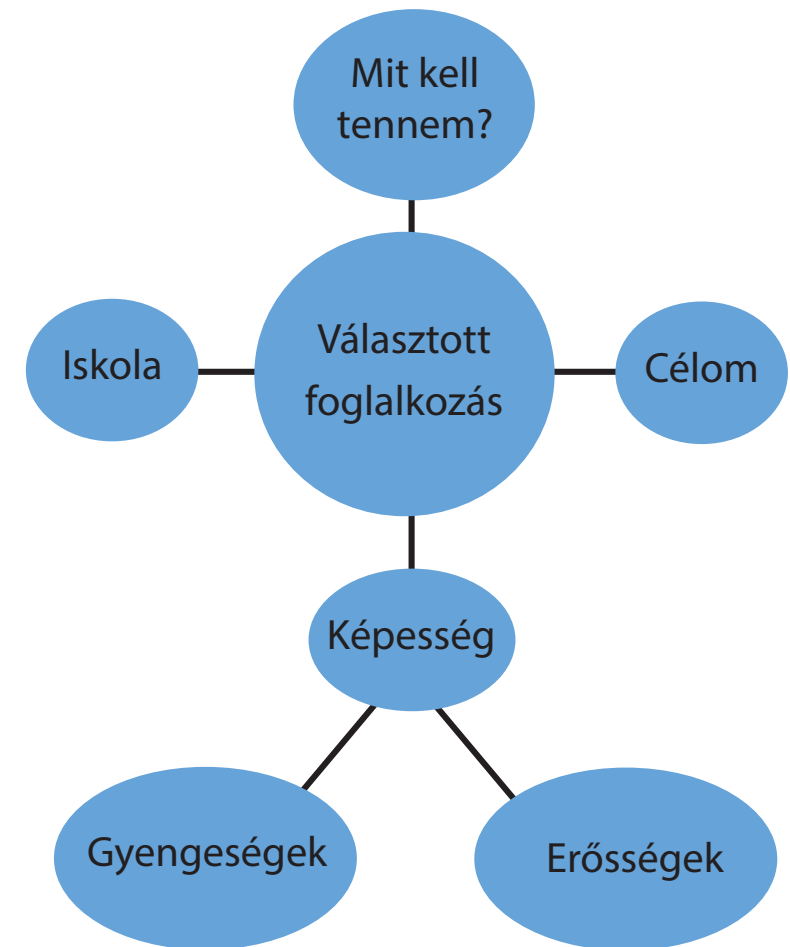
Nyílt terület	Rejtett terület
Vak terület	Ismeretlen terület

- Figyelem és emlékezetfejlesztés: Ez az én tollam.
- Kettős kör – bemutatkozás – párok egymásnak elmondják lényeges tulajdonságaikat, bemutatják, akit választanak – adott szempontok alapján
- Tulajdonságok húzása párban – magyarázata, majd azt követően szakmákhoz csatolása
- Tulajdonságok-szakmák párosítása
- Pályalétra – honnan hova akarok eljutni és mindehhez mit kell megtennem.

8. évfolyam – Merre tovább? (konkrétan a pályaválasztás kerül előtérbe)

- Bemutatkozás – Felvételi szituáció
- Mit tart életcéljának? Mik a tervei, céljai?
- Hogyan valósítsa meg a terveit?
- Mit kell tennie a célok megvalósításához?
- Gondolattérkép készítése (foglalkozás-képességek, erősségek, gyengeségek – célok – mit kell tennem – iskolatípus)

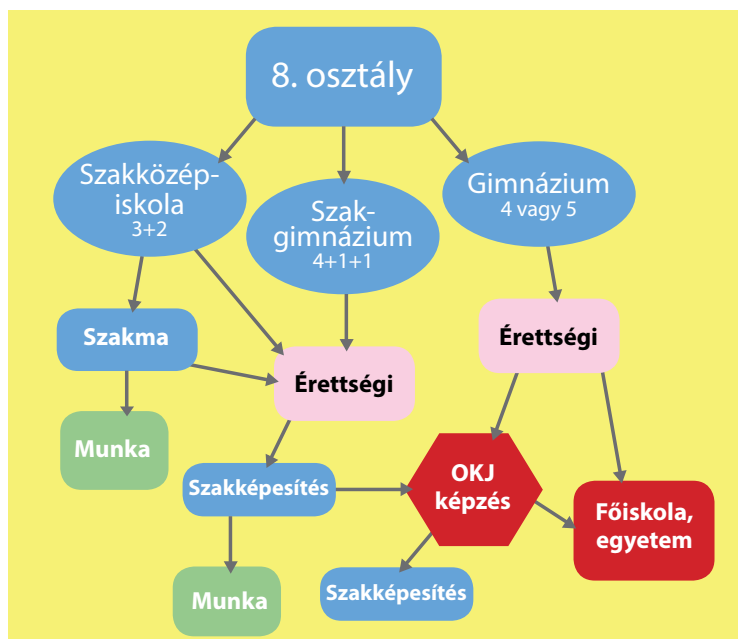
Tájékozódás

- Hogyan tájékozódunk a középiskolák honlapjain?
- Nyílt napokon való részvétel – mit kérdezzünk meg?
- Elképzelt szakmák pontos feltérképezése (foglalkozás – feladat – tulajdonságok – kizáró okok – mely iskolában oktatják)
- Értékek: Rangsoroló lap

Néhány jó gyakorlat:

- Névjegykártya készítése – Mi leszek, ha nagy leszek 10 év múlva?
- A felvételi szituáció kipróbálása (20 perc). Kérjünk fel diákokat, hogy tegyék próbára magukat az osztályban eljátszott „virtuális” szóbeli felvételi helyzetben. Kapjanak egy-egy felvételi helyzetleírást!
- Szakmák – iskolák: feladatlap: foglalkozás – megoldandó feladat – tulajdonságok – kizáró okok – iskola
- Gondolattérkép – mindenki saját magának
- Képesség – iskola – erősségeim – gyengeségeim – céljaim

Az óra végén pedig a következő ábrát értelmezzük, és a diákok által választott szakmákat illesszük be, így mindenki számára egyértelművé válik a továbbtanulás és a szakmaszerzést követően a tovább lépéseket is láthatják.

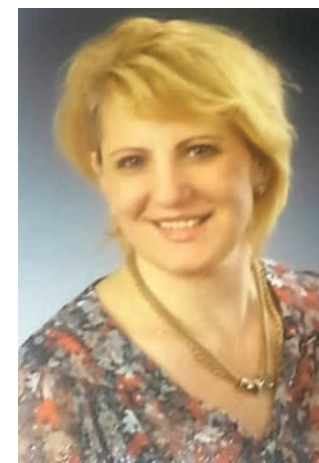

Célunk az volt, hogy az általunk kidolgozott tematikát követve tudatosabb választáshoz segítsük az 5-8. osztályos tanulókat. Minél közelebb kerülve a diákokhoz, reális önismeretüket alakítva sokoldalúan, játékos formában, tevékenykedtetve ismertessük meg a diákokat a választható szakmákkal, s megfelelő információkkal ellátva hozzásegíthessük Őket a megfelelő döntéshez.

Fontos továbbra az is, hogy megfelelő tanulói és életpályamodellt tudjunk közvetíteni a diákok számára.

„Attól függetlenül, hogy milyen pályát választunk, ha felfedezzük, hogy minden legyőzött akadály voltaképpen egy következő akadályra készít fel, azon az úton haladunk, amely a sikerhez vezet.”

Ben Carson

Szerző:

Hajagos Kiss Margit

Továbbtanulási és Pályaválasztási tanácsadó
Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
Kecskemét

Irodalomjegyzék:

1. Szilágyi K.: A személyiség értékelésének lehetőségei a tanácsadási folyamatban. Gödöllő, Szent István Egyetem Kiadó, 1998
2. Szilágyi K.: Módszertani gyűjtemény. Munkavállalási, munka-, pályatanácsadók számára az egyéni tanácsadó munkához. Budapest, Kollégium Tanácsadó, Szolgáltató Kft., 2008. (Tájélotók, kérdőívek 12 éves kortól felnőttkorig.)
3. Szilágyi K.: Tanácsadási elméletek munkavállalási tanácsadó szakosoknak. Jegyzet. Gödöllő, SZIE GTK Tanárképző Intézet, 2005
4. Szilágyi K. – Hajdu A. (szerk.): Pályaorientáció. Módszertani kézikönyv csoportvezetők számára. Budapest, Kollégium Tanácsadó, Szolgáltató Kft., 2002. (Pályaválasztás előtt álló fiatalok számára elsősorban.)
5. Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat: Segédanyag a pályaorientációhoz, a sikeres közép fokú iskola-szakmaválasztáshoz 2002
6. Kenderfi M. (2010): Az életen át tartó tanulás szemléletének megfelelő pályaorientáció fogalom korszerű értelmezése. Gödöllő, előadás, 6. dia
7. Kőpatakiné Mészáros M. – Mayer J. – Singer P. (2006): Élethosszig tanulni, de hogyan? Új Pedagógiai Szemle, 2006/10.sz.
8. Rókusfalvy P. (1982): A pályaválasztás személyiségvonatkozásai. Budapest, Országos Pedagógiai Intézet, 64 p.
9. Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Továbbtanulási és Pályaválasztási beszámolói 2015-2016-os tanévre - 2016

Idézetek:

1. http://www.citatum.hu/szerzo/Lucy_Maud_Montgomery/4 (letöltés: 2015. november 11.)
2. <http://www.citatum.hu/kategoria/Hivatas/2?r=6> (letöltés: 2015. november 11.)

Internetes források jegyzéke:

1. 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről, <http://www.magyarokszlony.hu/pdf/11446> (letöltés ideje: 2017.02.21.)
 1. A törvény célja és alapelvei – 1.§ (1), 2.§(1)
 28. Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók nevelése, oktatása – 47.§ (1), (2), (3), (4), (10)

2. 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről, - 8. A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás – 26.§ (1), http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1300015.EMM (letöltés ideje: 2017.03.14.)
V./Szakképzés, foglalkoztatás/4., 5.
3. http://www.sulinet.hu/tanar/kompetenciateruletek/5_eletpalya/ajanlasok/eletpalyaepites-01.pdf (letöltés ideje: 2017. március 16.)
4. Nemzeti Pályaorientációs Tanács (2008) Szakpolitikai állásfoglalása az uniós követelményekkel harmonizált élethosszig tartó életút támogató (pályaorientációs) tanácsadási/ orientációs nemzeti rendszer kialakításáról, Budapest, 5-6.p., <http://www.internet.munka.hu/resource.aspx?resourceid=full> (letöltés ideje: 2017.03.02.)
5. <http://jarasok.com/friss-hirek/uj-nemzeti-alaptanterv-letoltes-nat-2012-2013-uj-nemzeti-alaptanterv-lep-eletbe.html> (letöltés ideje: 2017.03.16.)
6. <http://pedagogiaszakszolgalat.hu/index.php/palyavalaszt/palyavalaszt>
7. <http://pedagogiaszakszolgalat.hu/index.php/palyavalaszt/partnereink>
8. 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről, <http://net.jogtar.hu> (letöltés ideje: 2017.03.16.)

ZALAEGRSZEGI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM TAGINTÉZMÉNYEI

Lenti

Zalaegerszegi SZC Lámfalussy Sándor Szakképző Iskolája

Keszthely

Zalaegerszegi SZC Keszthelyi Asbóth Sándor Szakgimnáziuma,
Szakközépiskolája és Kollégiuma

Zalaegerszegi SZC Keszthelyi Közgazdasági Szakgimnáziuma

Zalaegerszegi SZC Keszthelyi Vendéglátó, Szakgimnáziuma,
Szakközépiskolája és Kollégiuma

Zalaegerszeg

Zalaegerszegi SZC Csány László Szakgimnáziuma

Zalaegerszegi SZC Deák Ferenc Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és
Szakközépiskolája

Zalaegerszegi SZC Széchenyi István Szakgimnáziuma és
Szakközépiskolája

Zalaegerszegi SZC Ganz Ábrahám Szakgimnáziuma

Zalaegerszegi SZC Munkácsy Mihály Szakgimnáziuma és
Szakközépiskolája

Zalaegerszegi SZC Báthory István Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája

Zalaegerszegi Szakképzési Centrum

8900 Zalaegerszeg, Kinizsi u. 74.

Tel.: +36 92 313 635, +36 92 313 583

Web: www.zegszakkepzo.hu

E-mail: info@zegszakkepzo.hu

A Right Profession II projekt
az Interreg V-A Szlovénia-Magyarország Együttműködési Program keretében,
az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

